

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра менеджменту та публічного адміністрування

Силабус

Дисципліни «ПОТЕНЦІАЛ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА»

Викладач к.е.н., доц.

С.М.Розуменко

<http://www.tsatu.edu.ua/ep/people/rozumenko-svitlana-mykolaivna/>

Кількість кредитів

6

Загальна кількість годин

180

Загальний опис навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Потенціал та розвиток підприємства» є надання теоретичних знань з питань вивчення закономірностей, принципів і особливостей формування, розвитку та оцінки потенціалу підприємства, практичних навичок щодо прийомів та процедур, які застосовуються в процесі оцінки вартості підприємства як основної характеристики його потенціалу; ознайомлення з методичним інструментарієм оцінки окремих складових потенціалу підприємства

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення новітніх методів і засобів ефективного формування потенціалу підприємства, забезпечення його конкурентоспроможності в сучасних умовах господарювання;
- набуття практичних навичок оціночної діяльності як необхідної складової раціонального управління розвитком потенціалу підприємства;
- формування та розвиток професійних здібностей у майбутніх фахівців самостійно здійснювати аналіз потенціалу та стан його використання, а також розробляти шляхи вирішення наявних проблем;
- вироблення навичок до науково-дослідної роботи.

Політика курсу. Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної

підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними). Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Сутність і структура потенціалу підприємства
2. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель
3. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства
4. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства
5. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства
6. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства
7. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд
8. Оцінювання вартості машин і обладнання
9. Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання
10. Оцінювання вартості бізнесу
11. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства
12. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови
13. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу

Орієнтовний перелік тем практичних та семінарських занять

1. Сутність і структура потенціалу підприємства
2. Методика вартісної оцінки розміру складових потенціалу підприємства
3. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства
4. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства
5. Часова оцінка грошових потоків підприємства
6. Основні методичні підходи до оцінки вартості потенціалу підприємства
7. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства
8. Методика експертної грошової оцінки земельних ділянок
9. Методичні підходи до оцінки вартості будівель і споруд
10. Методичні підходи до оцінки вартості машин і обладнання
11. Оцінка ринкової вартості нематеріальних активів
12. Методичні підходи до оцінки сукупного потенціалу підприємства (вартості бізнесу)
13. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства
14. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови

15. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу

Перелік рекомендованої літератури

1. Бачевський Б.Є, Заблодська І.В., Решетняк О.О. Потенціал і розвиток підприємства: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 400с.
2. Брагінець С.М. Потенціал і розвиток підприємства. Методичні вказівки до практичних та семінарських занять студентів ОКР «Бакалавр» напрямку підготовки – 6.030504 «Економіка підприємства» денної форми навчання. (ЧАСТИНА I). – Мелітополь: ТДАТУ, 2011. – 61 с.
3. Брагінець С.М. Потенціал і розвиток підприємства. Методичні вказівки до практичних та семінарських занять студентів ОКР «Бакалавр» напрямку підготовки – 6.030504 «Економіка підприємства» денної форми навчання.
(ЧАСТИНА II). – Мелітополь: ТДАТУ, 2011. – 61 с.
4. Відтворення та ефективне використання ресурсного потенціалу АПК (теоретичні та практичні аспекти) / Відп. редактор акад.. УААН В.М.Трегобчук. –Київ: Ін-т економіки НАН України, 2003. – 259с.
5. Гавва В.Н., Божко Е.А. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.
6. Должанський І.З., Загорна Т.О., Удалих О.О. Управління потенціалом підприємства. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 362 с.
7. Добрикiна О.К., Рижиков В.С., Касьянюк С.В., Кокотко М.Є., Костенко Т.Д., Герасимов А.А. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
8. Економічний довідник аграрника. В.І. Дробот, Г.І. Зуб, М.П. Кононенко та ін. / За ред. Ю.Я. Лузана, П.Т. Саблука. – К.: Преса України, 2003. – 800 с.
9. Закон України „Про оцінку земель” № 1378-IV від 11 грудня 2003 року.
10. Закон України „Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 року.
11. Закон України «Про плату за землю» від 03 липня 1992 року.
12. Касьянова Н.В. Потенціал підприємства: формування та використання: підручник / Н.В. Касьянова, Д.В. Солоха, В.В. Морева, О.В. Белякова, О.Б. Балакай. – Донецьк: Вид-во Цифрова типографія, 2012. –257 с.
13. Круш П.В., Поліщук С.В. Оцінка бізнесу: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 264 с.

14. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
15. Методика експертної грошової оцінки земельних ділянок (затверджено постановою КМУ від 11 жовтня 2002 р. № 1531).
16. Методика нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів (затверджена постановою КМУ №213 від 23 березня 1995 року).
17. Методика оцінки майна (затверджено постановою КМУ від 10 грудня 2003 р. № 1891).
18. Методичні рекомендації з експертної оцінки майна в підприємствах АПК. / За ред. академіка УААН П.Т. Саблука та чл.-кор. УААН Г.М. Піддесецького. – Київ, 2000. – 97 с.
19. Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав (затверджений постановою КМУ №1440 від 10 вересня 2003 року).
20. Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна» (затверджений постановою КМУ №1442 від 28 жовтня 2004 року).
21. Національний стандарт №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» (затверджений постановою КМУ №1655 від 29 листопада 2006 року).
22. Національний стандарт №4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» (затверджений постановою КМУ №1185 від 03 жовтня 2007 року).
23. Управління ресурсами підприємства: Навчальний посібник / Під ред. Б.М.Воробйова, Б.І.Холода . К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 288 с.
24. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.
25. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни – К.: КНЕУ, 2005. – 261 с.
26. Хомяков Л.І. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2008 . – 600 с.